

Plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier

Montessoriskolan Växthuset

Läsåret 2022/2023

Innehåll

Inledning	3
Montessoriskolan Växthuset	4
Växthusets vision	4
Främjande arbete	4
Ansvariga för plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier	4
Delaktighet i upprättandet av plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier	4
Förankring av plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier	5
Rutiner för akuta situationer	5
Förbud mot repressalier	5
Uppföljning och utvärdering av läsåret 2021 – 2022	6
Uppföljning och utvärdering av föregående års mål mot kränkande behandling	6
Mål och förebyggande åtgärder mot kränkande behandling	13
Kartläggning och analys av risker för diskriminering och trakasserier	14
Förebyggande åtgärder mot diskriminering och trakasserier	14
Rutiner vid akuta situationer	16
Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling	16
Personal som elever och vårdnadshavare kan vända sig till	16
Rutiner vid kränkande behandling, diskriminering och trakasserier	16
Bilagor	17
Bilaga 1 Lagar	17
Bilaga 2 Begrepp	18
Bilaga 3 Växthusets årshjul för främjande arbete	20

Inledning

Barn och elever har rätt att utvecklas och lära i en trygg miljö fri från kränkande behandling och diskriminering. Alla skolor måste därför arbeta målinriktat mot kränkande behandling samt arbeta för att motverka diskriminering (inklusive trakasserier och sexuella trakasserier) och främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever. *Det finns även ett förbud mot repressalier.*

För att kunna arbeta med aktiva främjande åtgärder för att förebygga kränkande behandling och diskriminering (inklusive trakasserier och sexuella trakasserier) behövs ett arbete med kartläggningar, analyser, åtgärder och uppföljningar. En årlig plan mot kränkande behandling ska upprättas och löpande dokumentation av arbetet runt de sju diskrimineringsgrunderna ska ske (Skollagen, SFS 2010:800, Diskrimineringslagen, 200:567).

Montessoriskolan Växthuset har satt samman planen mot kränkande behandling och dokumentationen av det fortlöpande arbetet runt diskrimineringsgrunderna i ett dokument, "Plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier". På Montessoriskolan Växthuset ser vi barnets dag som en helhet där både skola och fritidsverksamhet ingår och planen gäller båda verksamheterna.

För en tydligare beskrivning av lagar se bilaga 1

För en kortfattad beskrivning och förklaring av begrepp se bilaga 2

Montessoriskolan Växthuset

Växthusets vision

Montessoriskolan Växthuset – en skola att växa och blomstra i

Alla elever ska vara trygga, utvecklas maximalt utifrån sina unika förutsättningar och få utbildning av högsta kvalitet.

Främjande arbete

Som del av det främjande arbetet för att skapa trivsel, trygghet och en Vi-anda på Växthuset arbetar vi med gruppstärkande aktiviteter i klasserna och fritidsgrupperna på olika sätt.

Ett sätt är formulerat som ett årshjul med aktiviteter (se bilaga 3). Varje klass har ansvar för en aktivitet och bjuder in de övriga klasserna. Utöver det har fritidspersonal tillsammans med elever ansvar för aktiviteter som fritidshemmets dag, halloween och julmarknad. Läsåret startar alltid med fokus på att skapa gemenskap i klasserna. De första veckorna på höstterminen arbetar varje klass på olika sätt för att lära känna varandra samt skapa en Vi-anda i gruppen.

Ett annat sätt där vi stärker gemenskapen för hela skolan sker genom aktiviteter i faddergrupper. Eleverna är indelade i 12 grupper som är åldersblandade med elever från förskoleklass till årskurs 6. Flera gånger om året anordnas fadderaktiviteter där eleverna får delta med sin faddergrupp i aktiviteter som svampplockning, femkamp, lekar och skapande verksamhet. Syftet med fadderaktiviteter är att skapa gemenskap och trygghet på hela skolan. Genom att lära känna varandra över åldersgränserna känner man tillhörighet till fler grupper än den egna klassen. Ansvariga för faddergrupper och dess aktiviteter är Trivselteamet.

Även rastaktiviteter är ett främjande arbete på Växthuset. Rastaktiviteter har visat sig minska konflikter och skapar även det gemenskap utöver klassgemenskapen. Varje rast erbjuds minst två aktiviteter samt en rastbod där eleverna kan låna saker. Schema över rastaktiviteter presenteras på tv-skärmen vid entrén. Varje rast finns ett flertal rastvärdar ute som dels leder aktiviteter och dels är utspridda bland eleverna. Ansvariga för rastverksamheten är rastvärdgruppen.

Ansvariga för plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier

Rektor är ansvarig för Montessoriskolan Växthusets plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier. Arbetet med planen sker i samarbete med trivselteamet och elevvårdsteamet. Planen gäller för läsåret 2022 – 2023

Delaktighet i upprättandet av plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier

Växthusets personal och elever får *utvärdera* uppsatta mål och åtgärder vid olika diskussionstillfällen under hela läsåret. Personalen gör det på personalmöten och lärar-/fritidsträffar medan elever gör det i olika fokusgrupper. För att *kartlägga* risker för

kränkningar, diskriminering och trakasserier får personal och elever diskutera utifrån givna frågor runt var, hur och när det eventuellt kan uppstå kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier. Detta sker vid olika tillfällen och i olika sammanhang på vårterminen. Elevvårdsteamet ser även över incidentrapporter för att upptäcka eventuella mönster. Utifrån det utvärderingen och kartläggningen visar görs en *analys* och förslag på nya *mål och åtgärder* tas fram i samarbete med elevhälsoteamet, trivselteamet och elevrådet.

Förankring av plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier

Montessoriskolan Växthusets plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier finns även i en förenklad version. Den förenklade versionen presenteras och förankras i varje klass i början av varje termin men också vid behov. Personalen får planen presenterad för sig i början av höstterminen. Personalen ska sätta sig in i planen och ansvarar för att den förankras hos eleverna. Vårdnadshavare kan ta del av planen på skolans hemsida och får den även presenterad på vårdnadshavarmöten.

Rutiner för akuta situationer

Om en elev upplevt eller upplever sig utsatt för kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier i samband med verksamheten ska detta anmälas till rektor tillika huvudman. Skolan har skyldighet att utreda så snart någon i personalen får kunskap om att någon känner sig utsatt. På Montessoriskolan Växthuset finns specifika rutiner för akuta situationer gällande kränkande behandling, diskriminering och trakasserier. Det psykosociala teamet och rektor har huvudansvaret för utredningar av kränkande behandling, diskriminering och trakasserier samt att informera rektor.

Förbud mot repressalier

Personal får inte utsätta elev för straff eller annan negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavare har anmält skolan för diskriminering eller berättat att det förekommer trakasserier eller kränkande behandling.

Uppföljning och utvärdering av läsåret 2021 – 2022

Uppföljning och utvärdering av föregående års mål mot kränkande behandling

Mål	Konkret åtgärd
Skapa samhörighet och Vi-känsla	<ul style="list-style-type: none"> - Regelbundna faddergrupps träffar och aktiviteter - Låta klasserna ansvara för en fadderaktivitet. - Värdegrundsarbete samt uppföljning i klassen
Utvärdering	
<p>På grund av covid-restriktionerna hade vi inte regelbundna faddergruppsträffar eller gemensamma aktiviteter under HT21. När restriktionerna släpptes VT21 började vi ha regelbundna faddergruppsträffar 1 gång i månaden.</p> <p>Eleverna i åk5 ansvarade för en faddergruppsaktivitet, vilket var omtyckt och uppskattat av alla. Eleverna vill gärna fortsätta få möjlighet att ansvara för kommande fadderaktiviteter.</p> <p>Att vi har umgått i faddergrupperna har stärkt samhörigheten och vi-känslan. Det eleverna uttrycker själva är att vi har för få faddergruppsträffar, de vill gärna ses mer. Eleverna uttrycker även att vi har för få aktivitetsdagar där hela skolan gör utflykter tillsammans och hänvisade till att vi endast har haft svampdagen och aktivitetsdag på Bruket.</p> <p>Värdegrundsarbetet ute i klassrummen har skett regelbundet hela läsåret 3 gånger i månaden. Värdegrundsarbetet har hjälpt till att stärka samhörigheten och vi-känslan i klasserna och elever uttrycker att de känner sig mer som en klass som är ett team.</p> <p>Vid utvärdering av själva målet upplevs samhörigheten och vi-känslan ha ökat i jämförelse med tidigare läsår. Eleverna själva upplever att samhörigheten har stärkts i klasserna på gruppnivå och arbetet med att öka samhörigheten och vi-känslan på verksamhetsnivå bör fortsättas.</p>	

Mål	Konkret åtgärd
Öka elevers trivsel på Växthuset genom minskat antal konflikter och trevligare språk	<ul style="list-style-type: none"> • Öka variationen av lekar som erbjuds under rasten • Öka antal plan B samtal mellan pedagog och elev • Fortsatt arbete med Bråka smartare med målet att all personal ska använda sig av begreppen • Utgå all undervisning utifrån KASAM (Begripligt, meningsfullt och hanterbart) • Värdegrundsarbete samt uppföljning i klassen

Utvärdering	
<p>Under läsåret utvecklades ett nytt rastaktivitetssystem där rastvårdsgruppen planerade aktiviteterna som erbjöds under rasterna. Variationen av lekar som erbjöds har därför ökat i jämförelse med tidigare läsår, vilket är något eleverna också påpekar. Dock krävs ett fortsatt utvecklingsarbete då det kan ha gått veckor med samma lekar och eleverna har inte alls varit delaktiga i framtagandet av lekar.</p> <p>Antalet plan B-samtal mellan pedagog och elev är på samma nivå som tidigare (åtgärdstrappan).</p> <p>Bråka smartare har genomförts till viss del, eleverna uttrycker att de har haft det lite, men inte så mycket.</p> <p>Vid personalmöten har personalen arbetat med KASAM och har fått öva med olika "cases". Personalen har även genomfört fritidsaktivitet lego masters och planerat den utifrån KASAM. Personalen fick även möjlighet att sätta sig in i Växthusandan och öva på strategier för positiv förstärkning.</p> <p>Värdegrundsarbetet har skett hela läsåret varje vecka med 1 veckas uppehåll var 4:e vecka. Flera lektioner genomfördes som fokuserade på språkbruk och strategier för konflikthantering.</p> <p>Vid utvärdering av målet i sig upplever både elever och personal att antalet konflikter och användning av otrevliga ord har ökat detta läsår. Som tidigare är språket och jargongen en stor utmaning då mycket av det används i elevernas vardagliga sammanhang och inte för att avsiktligt kränka.</p>	

Mål	Konkret åtgärd
Öka elevers delaktighet och motivation	<ul style="list-style-type: none"> • Utgå i all undervisning utifrån KASAM (Begripligt, meningsfullt och hanterbart) • Se handlingsplaner för årets prioriterade mål • Öka antal plan B samtal mellan pedagog och elev
Utvärdering	
<p>Under personalmöten har personalen fått öva på att utgå undervisning/aktivitet utifrån KASAM genom olika cases. Detta har underlättat arbetet att utgå utifrån KASAM i praktiken.</p> <p>Handlingsplaner, läsning och lärande har arbetats med under hela läsåret, i både skola och fritidsverksamhet, vilket ökade elevernas motivation till lärande och läsning till viss del.</p>	

Sammanfattning

Uppföljning och utvärdering visar att personalen har genomfört de uppsatta åtgärderna till stor del.

Eftersom vi följt covid-restriktionerna kunde vi inte genomföra fadderträffar och gruppaktiviteter, vilket påverkade verksamhetens förebyggande arbete då samhörigheten och vi-känslan minskade. Men så fort restriktionerna släpptes startade vi med dem vilket bidrog till det främjande arbetet på skolan då vi såg att blev en bättre anda bland eleverna där många är glada, skrattar och har kul tillsammans.

För att utveckla arbetet med KASAM i praktiken fick all personal under personalmöten öva på att planera och genomföra aktiviteter/lektioner utifrån KASAM. Personalen fick även möjlighet att sätta sig in i växthusandan och öva på strategier som positiv förstärkning.

Överlag uppfattas det både från personal och elever att elevers användning av otrevliga och kränkande ord har ökat detta läsår.

I utvärdering ser vi att grunden till denna ökning är att vi följt covid-restriktionerna och inte genomfört gemensamma aktiviteter under höstterminen och därför har tappat samhörigheten och vi-känslan på skolan då vi inte har haft några gemensamma aktiviteter under höstterminen. Vid tidigare läsår har vi sett att fadderträffarna är en stor del av det främjande och förebyggande arbetet.

I utvärdering ser vi behov av utveckling och fortsatt arbete kring rasterna, strategier inom konflikthantering och arbetet med KASAM.

Uppföljning och utvärdering av arbete mot diskriminering

Diskrimineringsgrund	Konkret åtgärd
Funktionsvariationer	<ul style="list-style-type: none"> - Ha lektioner om olika funktionsvariationer och diskutera i faddergrupper och i klasser - Utgå all undervisning utifrån KASAM (Begripligt, meningsfullt och hanterbart) samt växthusandan - Ge eleverna god kunskap om olika funktionsvariationer - Utveckla personalens förståelse för normkritiskt perspektiv
Utvärdering	
Funktionsvariationer har inte diskuterats i faddergrupperna. I stället har det gjorts i klasserna under värdegrundsarbetet, där förekom lektioner om olika funktionsvariationer. Eleverna har vid dessa tillfällen fått goda kunskaper inom området och vid utvärdering uttrycker eleverna att de uppskattat vad de lärt sig, vilket har gjort att de har mer förståelse för olika behov, synliga och osynliga.	

Vid tillfällena under personalmötena har personalen fått öva på att planera undervisning/aktivitet utifrån KASAM genom olika cases. Detta har till viss del underlättat arbetet att utgå utifrån KASAM i vardagspraktiken.

Växthusandan beskriver hur man som personal på Växthuset ska arbeta. Personalen fick även möjlighet vid personalmötena att sätta sig in i Växthusandan och öva på strategier som positiv förstärkning. Under läsåret har Växthusandan uppdaterats och all personal har fått ett personligt exemplar. I varje klassrum och fritidsavdelning finns en värdegrundsvägg.

Speciallärare har vid tillfällena under höstterminens personalmötena haft föreläsningar om normkritisk pedagogik, personalen har fått göra övningar som utvecklar ett normkritiskt perspektiv.

Diskrimineringsgrund	Konkret åtgärd
Kön	<ul style="list-style-type: none"> - Personalen agerar föredöme och lockar till aktiviteter som eleverna vanligtvis inte väljer - All personal tar tillfället och bemöter elevernas attityd och föreställningar runt kön
Utvärdering	
<p>Färggrupps system i F-2 fritids har gjort att alla elever genomför samma aktiviteter.</p> <p>Eleverna uttrycker att personalen är bättre på att locka tjejerna till "killaktiviteter" men inte tvärtom.</p> <p>Speciallärare har vid tillfällena under höstterminens personalmötena haft föreläsningar om normkritisk pedagogik, personalen har fått göra övningar som utvecklar ett normkritiskt perspektiv.</p>	

Diskrimineringsgrund	Konkret åtgärd
Etnisk tillhörighet	<ul style="list-style-type: none"> - All personal tar tillfället och bemöter elevernas attityd och föreställningar runt etniska likheter och olikheter - Utveckla ett normkritiskt perspektiv hos personalen
Utvärdering	
<p>Personalen uttrycker att de inte hör så mycket om det längre och när det har hänt så har de bemött det till stor del.</p> <p>Eleverna uttrycker att när de hör att andra säga något dåligt om olika etniciteter så säger personal till och förklarar varför man inte ska säga så.</p>	

Speciallärare har vid tillfällen under höstterminens personalmöten haft föreläsningar om normkritisk pedagogik, personalen har fått göra övningar som utvecklar ett normkritiskt perspektiv.

Diskrimineringsgrund	Konkret åtgärd
Sexuell läggning	- Utveckla ett normkritiskt perspektiv hos personalen
Utvärdering	
Speciallärare har vid tillfällen under höstterminens personalmöten haft föreläsningar om normkritisk pedagogik, personalen har fått göra övningar som utvecklar ett normkritiskt perspektiv.	
Personalen upplever att eleverna använder uttrycket gay som ett skällsord.	

Sammanfattning

Uppföljning och utvärdering visar att personalen genomfört de uppsatta åtgärderna till stor del.

Läsåret 2022-2023

Kartläggning och analys av risker för kränkande behandling

Kartläggningen visar att antalet utredningar om inträffade kränkande behandlingar har ökat detta läsår. Vi ser utifrån analys av utredningar om kränkande behandling att det är flera kränkningar där både kränkande ord och fysiskt våld förekommer. De flesta kränkande behandlingar förekommer under de friare momenten i verksamheten, framförallt lunchrasten och övergångarna, till största del utomhus. Ofta börjar det muntligt med att man retas vilket sedan eskalerar och leder till fysiskt våld.

I analys ser vi att grunden till förändringen är att eleverna inte har samma intressen som tidigare och därför är eleverna inte sysselsatta under de fria momenten då de lekar som erbjudits inte varit tillräckligt lockande. Rasterna är tiden de flesta kränkningarna sker, eleverna själva uttrycker att rasterna är tråkiga och att det finns lite att göra.

Rastvårdsgruppen behöver därför utveckla sitt arbete genom att dels göra eleverna mer delaktiga i framtagandet av aktiviteterna som erbjuds under rasterna genom klass- och fritidsråden. Och dels genom att inkludera eleverna och ha en "rastvårds ansvarig" som varje dag informerar hela klassen om vad som kommer ske under rasten.

Rasterna är en tid då eleverna ska återhämta sig för att kunna fortsätta prestera under lektionerna, denna återhämtning är viktig och kan se olika ut för elever med särskilda behov. Analys av kartläggningen visar att vissa elever bör få möjlighet att kunna ha rast inomhus.

För att arbeta med elevernas språkbruk och förmåga att kunna hantera konflikter på ett konstruktivt sätt är behovet att eleverna utvecklar strategier inom konflikthantering. Detta sker genom arbete med Bråka smartare, vilket är ett material som behandlar olika teman inom konflikthantering.

I analys av kartläggningen ser vi att de elever som utsätter andra för kränkande behandling oftast är elever som har funktionsvariationer och är i behov av anpassningar som förbygger och har KASAM i åtanke. Därför finns behovet av ett fortsatt arbete med KASAM där elevhälsan vid avstämningar följer upp och använder KASAM vid analys av händelser som inträffat.

Sammanfattningsvis visar analysen av kartläggningen behovet av utveckling och fortsatt arbete kring rasterna, strategier inom konflikthantering och arbetet med KASAM.

Mål och förebyggande åtgärder mot kränkande behandling

Utifrån uppföljning och utvärdering av föregående år samt kartläggning har följande mål för läsåret tagits fram.

Mål	Konkret åtgärd	När?	Uppföljning och utvärdering	Ansvarsfördelning
Utveckla elevers förmåga att kunna lösa konflikter utan att kränka någon	Bråka smartare	Hela läsåret	Personalmöten HT och VT Elevråd HT och VT Kartläggning elever och personal maj 2023 Observationer på plats Analys av incidentrapporter och utredningar av kränkande behandling i december och maj	All personal
	Värdegrundsarbete	1g i veckan Hela läsåret		Norah och Sheno

Mål	Konkret åtgärd	När?	Uppföljning och utvärdering	Ansvarsfördelning
Erbjuda aktiviteter under rasterna som lockar fler elever	Utvärdering av aktiviteter/lekar	1gg/ månad	Personalmöten HT och VT Elevråd HT och VT Kartläggning elever och personal maj 2023 Observationer på plats Analys av incidentrapporter och utredningar av kränkande behandling i december och maj	Rastvårdsgruppen
	Varje klass har elever som är rastvårdsansvariga och presenterar vad som sker under rasterna	Hela läsåret		Klasslärare
	Göra eleverna delaktiga i framtagandet av lekar under klass – och fritidsråd	Hela läsåret		All personal Elevrådet

Mål	Konkret åtgärd	När?	Uppföljning och utvärdering	Ansvarsfördelning
Utveckla arbetet med KASAM	Under avstämningar använda KASAM vid analys av händelser	Hela läsåret	Personalmöten HT och VT Elevråd HT och VT Kartläggning elever och personal maj 2023 Observationer på plats Analys av incidentrapporter och utredningar av kränkande behandling december och maj	Elevhälsan

Kartläggning och analys av risker för diskriminering och trakasserier

Kartläggningen av risker för diskriminering och trakasserier visar att vi detta läsår behöver fortsätta arbeta förebyggande runt tre diskrimineringsgrunder, kön, funktionsvariationer och sexuell läggning.

Elever med funktionsvariationer och normavvikande utseende kan bli utsatta för elaka kommentarer. Mycket av det språkbruk som används vid upprörda situationer, men även vid skoj är relaterade till utseende och sexuellt nedsättande ord.

Elever med funktionsvariationer agerar impulsivt och "bränner sina broar", vilket gör att de senare upplever sig utfrysta och inte välkomna. Därför bör arbetet med anpassningar och det förebyggande utvecklas.

Förebyggande åtgärder mot diskriminering och trakasserier

Utifrån uppföljning och utvärdering av föregående år samt kartläggning har följande förebyggande åtgärder för läsåret tagits fram:

Diskrimineringsgrund	Konkret åtgärd	När?	Uppföljning och utvärdering	Ansvars-fördelning
Funktionsvariationer	Ha lektioner om olika funktionsvariationer	Hela läsåret	Personalmöten HT och VT Elevråd HT och VT Kartläggning elever och personal maj 2021 Observationer på plats Analys av incidentrapporter och utredningar av kränkande behandling i december och maj	Värdegrundsarbetet - Sheno och Norah

Diskrimineringsgrund	Konkret åtgärd	När?	Uppföljning och utvärdering	Ansvarsfördelning
Kön	Personalen agerar föredöme och lockar till aktiviteter som eleverna vanligtvis inte väljer	Hela läsåret	Personalmöten HT och VT Elevråd HT och VT Kartläggning elever och personal maj 2021 Observationer på plats Analys av incidentrapporter och utredningar av kränkande	Rastvärdar och Fritidspersonal
	All personal tar tillfället och bemöter	Hela läsåret		All personal

	elevernas attityd och föreställningar runt kön		behandling i december och maj	
--	--	--	-------------------------------	--

Diskrimineringsgrund	Konkret åtgärd	När?	Uppföljning och utvärdering	Ansvarsfördelning
Sexuell läggning	All personal tar tillfället och bemöter elevernas attityd och föreställningar runt sexuell läggning	Hela läsåret	Personalmöten HT och VT Elevråd HT och VT Kartläggning elever och personal maj 2021 Observationer på plats Analys av incidentrapporter och utredningar av kränkande behandling i december och maj	All personal

Rutiner vid akuta situationer

På Montessoriskolan Växthuset är all personal ansvarig att agera så snart de får kännedom om en kränkning, dokumentera händelsen och meddela skolans psykosociala team.

Vid en pågående konflikt gäller det att personalen avbryter konflikten och bemöter de inblandade på ett lågaffektivt sätt. Så snart som möjligt ska händelsen rapporteras till psykosociala teamet. Händelsen kan antingen avslutas direkt av inblandad personal, utredas som en konflikt av inblandad personal och/eller tillsammans med psykosociala teamet eller utredas som en kränkande behandling av psykosociala teamet.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

För att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling krävs goda relationer mellan elev och personal, samt ett bra samarbete med vårdnadshavare.

Varje klass har en klasslärare och en fritidspersonal kopplad till elevgruppen. Fritidspersonalen följer eleverna till fritidshemmet/fritidsklubben under hela dagen och har därmed en överblick över elevens hela vistelsetid på skolan och fritids.

All personal ska markera att inga former av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling accepteras. På Montessoriskolan Växthuset är alla barn allas barn, vilket innebär att vuxna ska ta hand om och visa omsorg om även de elever som inte tillhör ens egen klass eller grupp.

Personal som elever och vårdnadshavare kan vända sig till

Eleverna ska i första hand vända sig till klasslärare eller fritidspersonal kopplad till klassen. På rasten eller om den närmaste personalen inte finns på plats, kan alla elever vända sig till all personal.

För vårdnadshavare gäller det att i första hand vända sig till klasslärare eller fritidspersonal kopplad till klassen. De kan också vända sig till Psykosociala teamet.

Rutiner vid kränkande behandling, diskriminering och trakasserier

Montessoriskolan Växthuset har ett system för rapportering av incidenter, konflikter och kränkande behandling. I och med att personalen meddelar psykosociala teamet får rektor kännedom om det inträffade.

1. Personal X ser eller får veta att en elev blivit kränkt (all personal ska snabbt ingripa vid konflikt/incident).
2. Personal X lämnar skyndsamt en skriftlig information om vad som inträffat till psykosociala teamet.
3. Psykosociala teamet starter en utredning och vårdnadshavare kontaktas
4. Om utredning visar att det behövs upprättas åtgärder
5. Om åtgärder upprättas sker uppföljning med inblandade parter

Bilagor

Bilaga 1 Lagar

Skollagen (SFS 2010:800) I Skollagen framgår att det inom förskola, skola och fritidshem råder nolltolerans mot kränkande behandling. Det ska bedrivas ett målinriktat arbete för att kränkningar inte ska förekomma och att detta arbete ska bedrivas i en plan mot kränkande behandling. I planen ska det bland annat framgå hur verksamheten arbetar med frågan, vilka rutiner som finns för skolans personal och vart man som barn eller elev kan vända sig (Skollagen 6 kap.).

FN:s konvention om barnets rättigheter Barnkonventionen består av 54 artiklar. Artikel 2, 3, 6 och 12 kallas för de fyra huvudprinciperna och är vägledande för hur helheten ska tolkas. Eftersom Sverige har ratificerat Barnkonventionen innebär det att Barnkonventionens innehåll gäller för Sveriges alla barn.

Artikel 2 slår fast att alla barn har samma rättigheter och lika värde och att ingen får diskrimineras.

Artikel 3 anger att det är barnets bästa som ska komma i främsta rummet vid alla åtgärder som rör barnet. Innebörden av barnets bästa måste avgöras i varje enskilt fall.

Artikel 6 anger att varje barn har rätt att överleva, leva och utvecklas. Artikeln berör inte enbart barnets fysiska hälsa utan även den andliga, moraliska, psykiska och sociala utvecklingen.

Artikel 12 handlar om barnets rätt att uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som berör dem, utifrån ålder och mognad.

Diskrimineringslagen (200:567) Diskriminering innebär att en barn/elev, direkt eller indirekt, missgynnas av skäl som har samband med diskrimineringsgrunderna: Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning, Ålder

Barn/elever kan i juridisk mening inte diskriminera varandra utan i förskolan/skolan är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldiga till diskriminering. Då diskriminering handlar om ett missgynnande och förutsätter någon form av maktövertag hos den som gör sig skyldig till diskrimineringen.

För att motverka diskrimineringen ska man enligt Diskrimineringslagen (2008:567) arbeta med Aktiva åtgärder mot diskriminering. Arbetet med diskriminering ska dokumenteras och bedrivas i fyra steg:

1. Undersöka
2. Analysera
3. Åtgärda
4. Följa upp och utvärdera

Utöver detta ska verksamheten ha en policy mot sexuella trakasserier, trakasserier och mot repressalier.

Bilaga 2 Begrepp

Kränkande behandling – innebär uppträdande som kränker ett barns/en elevs värdighet, men som inte nödvändighetsvis har samband med diskrimineringsgrunderna.

Kränkningar kan se ut på många olika sätt. De kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. De kan vara både synliga och dolda, utföras i verksamheten men också via telefon eller internet. Kränkande behandling kan både utföras vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Mobbing är en form av kränkande behandling.

Trakasserier – innebär kränkande behandling som har samband med diskrimineringsgrunderna. Det kan till exempel uttryckas i form av nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjligande, fysiskt våld, utfrysning och hot.

Trakasserier kan vara också av sexuell natur och benämns då sexuella trakasserier, som exempelvis sexuella beröringar, sexuella skämt eller bilder som anspelar på sex.

Diskriminering – Barn /elever kan i juridisk mening inte diskriminera varandra utan i förskolan/skolan är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldiga till diskriminering. Då diskrimineringen handlar om ett missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som gör sig skyldig till diskrimineringen.

Kön

Det biologiska kön som registrerats för en person vid födseln eller det kön som senare fastställts för hen. Förbudet mot könsdiskriminering omfattar också personer som avser att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet

Könsidentitet eller könsuttryck

Personer vars könsidentitet och/eller könsuttryck tidvis eller alltid skiljer sig från normen för det kön som registrerats vid födseln. Det kan exempelvis vara transsexuella, transvestiter och intersexuella. Med könsidentitet eller könsuttryck menar DO en persons identitet eller uttryck i form av kläder, kroppsspråk, beteende eller liknande förhållande avseende kön.

Etnisk tillhörighet

Alla människor har en eller flera etniska tillhörigheter. Den etniska tillhörigheten bygger på själv identifikation. Det är alltså individen själv som definierar sin eller sina etniska tillhörigheter.

Religion eller annan trosuppfattning

Åskådningar såsom kristendom, judendom, islam, buddhism, hinduism, ateism och agnosticism. Rasistiska övertygelser samt etiska och filosofiska värderingar som inte har samband med religion faller utanför, liksom politiska åskådningar.

Funktionsnedsättning

En nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. Skolan ska vidta skäligen åtgärder för att den fysiska, pedagogiska och sociala miljön görs tillgänglig så att en elev med en funktionsnedsättning kan delta på lika villkor som andra.

Sexuell läggning

Homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning

Ålder

Ingen ska missgynnas på grund av ålder.

Repressalier – Personalen får inte utsätta ett barn/en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att barnet/eleven eller vårdnadshavaren har anmält förskolan/skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling.

Bilaga 3 Växthusets årshjul för främjande arbete

